

การศึกษาการจัดการธาตุอาหารที่เหมาะสมต่อการผลิตเพกา

Study on Nutrient Management for *Oroxylum indicum* (L.) Vent. Production

นันทนา บุญสนอง^{1*} และ วราพงษ์ ภิระบรรณ²

Nuntana Boonsanong^{1*} and Warapong Pirabun²

¹ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรดิตถ์ กรมวิชาการเกษตร อ.ลับแล จ.อุดรดิตถ์ 53130

¹Uttaradit Agricultural Research and Development Center, Department of Agriculture, Laplae, Uttaradit, 53130

²ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร กรมวิชาการเกษตร อ.เมือง จ.พิจิตร 66000

²Phichit Agricultural Research and Development Center, Department of Agriculture, Mueang, Phichit, 66000

*Corresponding author: table4188@gmail.com

Received: 30 October 2024; Accepted: 21 November 2024; Published: 1 December 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาการจัดการธาตุอาหารที่เหมาะสมในการผลิตเพกาเพื่อการค้า โดยดำเนินการ ณ แปลงทดลองภายในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ตำบลโรงช้าง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 6 กรรมวิธี 4 ซ้ำ โดยกำหนดสัดส่วนธาตุอาหาร N : P : K ให้ N มีค่า 1-3 ส่วน P คงที่เท่ากับ 1 ส่วน และ K มีค่า 1-3 ส่วน ในกรรมวิธีที่ 1 สัดส่วนธาตุอาหาร N : P : K เท่ากับ 1:1:1 กรรมวิธีที่ 2 เท่ากับ 1:1:2 กรรมวิธีที่ 3 เท่ากับ 1:1:3 กรรมวิธีที่ 4 เท่ากับ 2:1:1 กรรมวิธีที่ 5 เท่ากับ 2:1:2 และกรรมวิธีที่ 6 เท่ากับ 2:1:3 ระยะเวลาทำการศึกษาคือ ตุลาคม 2565 – กันยายน 2567 จากผลการทดสอบพบว่า การเจริญเติบโตทางด้านความสูง ความกว้างทรงพุ่ม และเส้นรอบโคนต้น ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยสัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 ทำให้เพกามีความสูงมากที่สุด 237 เซนติเมตร สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:1 ทำให้เพกามีความกว้างทรงพุ่มสูงที่สุด 189 เซนติเมตร สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 ทำให้เพกามีเส้นรอบวงโคนต้นสูงที่สุด 24.1 เซนติเมตร แต่ในส่วนของการจำนวนวันดอกบานของเพกาที่ 50 เปอร์เซ็นต์หลังปลูก และปริมาณผลผลิต พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ คือ กรรมวิธีที่ 5 สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 ให้จำนวนวันดอกบานน้อยที่สุด 392 วัน และกรรมวิธีที่ 1 สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:1 ให้ปริมาณผลผลิตสูงที่สุด 341 กิโลกรัมต่อไร่

คำสำคัญ: การจัดการธาตุอาหาร; เพกา

ABSTRACT

The study on nutrient management for commercial production of *Oroxylum indicum* (L.) Vent. Experiments within Phichit agricultural research and development center Rong Chang subdistrict, Mueang district, Phichit province. The experiment was RCB with 6 treatments, 4 replicates. Determine the proportion of N : P : K, N be equal to 1-3 parts, P remains equal to 1

part and K be equal to 1-3 parts. In treatment 1 the nutrient ratio N : P : K is equal to 1:1:1, treatment 2 the nutrient ratio N : P : K is equal to 1:1:2, treatment 3 the nutrient ratio N : P : K is equal to 1:1:3, treatment 4 the nutrient ratio N : P : K is equal to 2:1:1, treatment 5 the nutrient ratio N : P : K is equal to 2:1:2 and treatment 6 the nutrient ratio N : P : K is equal to 2:1:3. The study period is October 2022 – September 2024. From the experiment showed that height, canopy width and trunk circumference was no statistical difference. The nutrient ratio N : P : K is equal to 2:1:2 are highest, 237 centimeters. The nutrient ratio N : P : K is equal to 1:1:1 have a maximum canopy width of 189 centimeters. The nutrient ratio N : P : K is equal to 2:1:2 have a maximum trunk circumference width of 24.1 centimeters. But in the part of the days number of flowering in 50 percent and yield there was a statistical difference. In treatment 5 the nutrient ratio N : P : K is equal to 2:1:2 gives the least number of flowering days, 392 days and treatment 1 the nutrient ratio N : P : K is equal to 1:1:1 gives the highest yield, 341 kg./rai.

Keywords: nutrient management; *Oroxylum indicum* (L.) Vent

คำนำ

เพกา หรือลิ้นฟ้า (*Oroxylum indicum* (L.) Vent.) พืชวงศ์ Bignoniaceae เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 10- 12 เมตร เพกาเจริญเติบโตได้ดีในแถบเขตร้อน และค่อนข้างร้อน เป็นไม้ที่มีอัตราการเจริญเติบโตสูง มีความทนทานกับสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมได้ดี ขยายพันธุ์ด้วยการใช้เมล็ดและปักชำยอด เพกา สามารถนำ ดอก ผักอ่อน ยอดและเมล็ดมาบริโภคได้ กล่าวคือ ดอก รับประทานเป็นผักสด ลวก หรือยำได้ เป็นเครื่องเคียงได้ ผักอ่อน นิยมนำมารับประทานเป็นผัก ด้วยการสลัดเป็นชิ้น หรือนำไปประกอบอาหารประเภทแกง หรือยำ (Jaroenkerdkul, 2023) ยอด นิยมนำมารับประทานสดคู่กับน้ำพริก ส่วนเมล็ดที่แก่ เป็นส่วนประกอบของน้ำจับ เลี้ยง ซึ่งมีสรรพคุณทางยาตามตำราอายุรเวช

ในประเทศไทย มีการใช้ประโยชน์จากเพกาในรูปแบบของอาหาร ที่มีคุณค่าทางอาหารสูง และเป็นพืชสมุนไพรที่มีฤทธิ์ด้านการอักเสบ และแก้ไอ ขับเสมหะ Herbal Information office (2024) โดยมีแหล่งปลูก เพกาเพื่อขายผัก และเมล็ด อยู่ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก ซึ่งจะมีตลาดรับซื้อแหล่งใหญ่อยู่ที่ จังหวัดสุโขทัย จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรอำเภอสวรรคโลก รายงานว่า เกษตรกรจะปลูกเพกาเป็นพืชแซมกับ พืชหลัก เช่น มะม่วง มะปราง หรือกล้วยตานี สวนผสม 1 ไร่ จะปลูกเพกาประมาณ 50 ต้น ซึ่งเพกาจะให้ผลผลิต เมื่ออายุ 2 ปี และออกดอกในช่วงเดือน พฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน โดยให้ผลผลิตผักประมาณ 30-40 กิโลกรัม ต่อต้น เกษตรกรขยายพันธุ์ด้วยการเพาะกล้าจากเมล็ด แล้วนำมาย้ายปลูกในหลุม มีวิธีการดูแลรักษา เหมือนไม้ผลทั่วไป และเป็นพืชที่มีแมลงศัตรูรบกวนน้อย (Krinchan, 2019) ซึ่งโดยทั่วไปการให้ปุ๋ยในไม้ผลนั้น ฟอสฟอรัสเป็นธาตุที่พืชต้องการในปริมาณน้อยกว่าไนโตรเจนและโพแทสเซียม และในแต่ละระยะการ เจริญเติบโตพืชต้องการธาตุอาหารแตกต่างกันไป Department of Agriculture (2023)

สำหรับการปลูกเพกาในประเทศไทยนั้น Pumpuang (2023) ให้ข้อมูลว่า เตรียมหลุมปลูกระยะ 50x50 เซนติเมตร ใส่ปุ๋ยคอกรองพื้น 10 กิโลกรัม และเมื่อต้นเพกาอายุได้ 1 เดือน ใส่ปุ๋ย สูตร 15-15-15 ในอัตรา 200 กรัม และปุ๋ยคอก 5 กิโลกรัมต่อต้น โดยการหว่านรอบโคนต้น ในครั้งต่อไปใส่ปุ๋ย สูตร 8-24-24 อัตรา 200 กรัม ร่วมกับปุ๋ยคอก 5 กิโลกรัมต่อต้น ในขณะที่การดูแลรักษา เพกาต้องการปุ๋ยหมักที่ย่อยสลายสมบูรณ์แล้ว มีความต้องการธาตุอาหารไนโตรเจน 150 กรัม ซุปเปอร์ฟอสเฟต 250 กรัมต่อต้น โดยแบ่งใส่ 3 ครั้งทุก 6 เดือน เป็นเวลา 2 ปี หลังย้ายปลูก ส่วนโพแทสเซียมจะมีการใส่ในกรณีที่ดินขาดโพแทสเซียม (Department of AYUSH, 2008)

จากประโยชน์ของเพกาที่มีคุณสมบัติเป็นพืชที่ดูแลรักษาง่าย มีประโยชน์ที่เป็นทั้งพืชอาหารและพืชสมุนไพร แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์บ่งชี้วิธีการเขตกรรมที่เหมาะสม การจัดการธาตุอาหาร ที่ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตและปริมาณผลผลิต จากการสำรวจข้อมูลในแปลงของเกษตรกรที่มีการปลูกเพกาเชิงการค้าจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดพิจิตร ระบุว่าเมื่อต้นเพกามีอายุ 3 ปี ขึ้นไป สามารถให้ผลผลิตผักสดได้สูงถึง 100-150 กิโลกรัม หรือถ้าในช่วงผลผลิตล้นตลาด เกษตรกรสามารถเก็บผักไว้เพื่อขายเมล็ดแห้งได้ ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปริมาณธาตุอาหารที่เหมาะสมสำหรับเพกา เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลผลิตสู่การเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับชุมชน หรือเพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกร ได้มีชนิดพืชปลูกที่มีการดูแลไม่ยุ่งยาก ให้ผลผลิตเร็ว และมากด้วยต้นทุนทางยา ช่วยเพิ่มภาพลักษณ์ของท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งผลิตเพกาคุณภาพ

อุปกรณ์และวิธีการ

ดำเนินการแปลงทดสอบภายในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร เดือน ตุลาคม 2565 – กันยายน 2567 วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 6 กรรมวิธี ทำ 4 ซ้ำ โดยกำหนดให้ ธาตุอาหารฟอสฟอรัส (P) คงที่ 1 ส่วน

กรรมวิธีที่ 1	สัดส่วน	N : P : K = 1:1:1
กรรมวิธีที่ 2	สัดส่วน	N : P : K = 1:1:2
กรรมวิธีที่ 3	สัดส่วน	N : P : K = 1:1:3
กรรมวิธีที่ 4	สัดส่วน	N : P : K = 2:1:1
กรรมวิธีที่ 5	สัดส่วน	N : P : K = 2:1:2
กรรมวิธีที่ 6	สัดส่วน	N : P : K = 2:1:3

ซึ่งสัดส่วนของธาตุอาหาร N : P : K ในแต่ละกรรมวิธี ได้จากการผสมปุ๋ยสูตร 46-0-0 สูตร 18-46-0 และสูตร 0-0-60 แบ่งตามน้ำหนัก ดังนี้

กรรมวิธี	46-0-0 (กิโลกรัม)	18-46-0 (กิโลกรัม)	0-06-00 (กิโลกรัม)	หมายเหตุ
กรรมวิธีที่ 1 สัดส่วน 1:1:1	1.85	3.04	2.33	- นำปริมาณปุ๋ยในแต่ละสูตร มาผสมกัน ตามน้ำหนัก
กรรมวิธีที่ 2 สัดส่วน 1:1:2	1.85	3.04	4.66	ในแต่ละกรรมวิธีแล้วแบ่งใส่ ดังนี้
กรรมวิธีที่ 3 สัดส่วน 1:1:3	1.85	3.04	7.00	-ปีที่ 1 ใส่ปุ๋ยในอัตรา 100 กรัม/ต้น
กรรมวิธีที่ 4 สัดส่วน 2:1:1	4.90	3.04	2.33	- ปีที่ 2 ใส่ปุ๋ยในอัตรา 200 กรัม/ต้น
กรรมวิธีที่ 5 สัดส่วน 2:1:2	4.90	3.04	4.66	
กรรมวิธีที่ 6 สัดส่วน 2:1:3	4.90	3.04	7.00	

เตรียมแปลงปลูกด้วยการไถผาน 7 จำนวน 2 รอบ เตรียมหลุมขนาด 30x30x30 เซนติเมตร ระยะปลูก 3x3 เมตร รองก้นหลุมเกลบดิบ:เกลบเผา:ปุ๋ยเคมี อัตราส่วน 1:1:0.1 กิโลกรัม ต่อหลุม (เพื่อเพิ่มปริมาณธาตุอาหารให้กับต้นเพกา และช่วยให้ดินมีความร่วนซุยมากยิ่งขึ้น เนื่องจากพื้นที่แปลงเดิมมีสภาพเป็นดินเหนียว) นำต้นเพกาที่ได้จากการขยายพันธุ์ด้วยการชำราก อายุ 4-5 เดือน สูง 30 เซนติเมตร จากร้านจำหน่ายพันธุ์ไม้ในจังหวัดพิษณุโลก นำมาปลูกในแปลงที่เตรียมไว้จำนวน 1 ต้นต่อหลุม โดยปลูก 4 ต้นต่อซ้ำ ปฏิบัติดูแลแปลงด้วยการรดน้ำในช่วงเช้าเป็นเวลา 15 นาที สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง หรือพิจารณาจากความชื้นในดิน เมื่อต้นเพกามีอายุหลังปลูกได้ 3, 6, 9 และ 12 เดือน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0, 18-46-0 และ 0-0-60 ตามสัดส่วนในแต่ละกรรมวิธี โดยปีที่ 1 ใส่ปุ๋ยในอัตรา 100 กรัม/ต้น ในปี 2 ใส่ปุ๋ยในอัตรา 200 กรัม/ต้น

การเก็บข้อมูลโดยสุ่มตัวอย่างต้นเพื่อประเมินผลผลิต 4 ต้นต่อซ้ำ เว้นต้นหัวและท้ายแปลง และเก็บข้อมูลดังนี้ เส้นรอบวงโคนต้นด้วยการใช้สายวัดที่ระดับความสูงจากพื้นดิน 15 เซนติเมตร (Figure 1) ความสูงต้น ความกว้างทรงพุ่มด้วยการใช้ตลับเมตร น้ำหนักผลผลิตฝักสดที่มีอายุหลังดอกบาน 30 วัน (Figure 2) และจำนวนวันดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์ โดยนับวันที่ดอกเพกาบานต้นแรกหลังจากปลูก โดยทั้งกรรมวิธีจะต้องมีดอกบานทั้งหมด จำนวน 8 ต้น (จากทั้งหมด 16 ต้นใน 1 กรรมวิธี) แล้วจึงนำจำนวนวันที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย กรรมวิธีใดให้ดอกบานเร็วที่สุด ถือเป็นกรรมวิธีที่ดีที่สุด เนื่องจากส่งผลต่อการเก็บผลผลิต ให้เกษตรกรได้ผลผลิตที่ไวขึ้น

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธี DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

Figure 1 The trunk circumference of the tree was measured using a measuring tape at a height of 15 centimeters from the ground.

Figure 2 Yield was harvested 30 days after flowering.

ผลการทดลองและวิจารณ์

การเจริญเติบโตด้าน ความสูง ความกว้างทรงพุ่ม และ เส้นรอบวงโคนต้น

จากการศึกษาพบว่า การจัดการธาตุอาหารในรูปแบบการใส่ปุ๋ยสัดส่วนต่าง ๆ ไม่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต ทั้งในด้านความสูง ความกว้างทรงพุ่ม และ เส้นรอบวงโคนต้น ในเพกาที่อายุ 1 ปี เนื่องจาก เป็นช่วงที่ต้นเพกามีระยะเจริญเติบโตทางลำต้น และการสร้างใบใหม่ เพื่อเตรียมตัวสู่ระยะการติดดอก ออกผล การใส่ปุ๋ยในระยะนี้จึงเป็นการกระตุ้นให้มีการแตกใบอ่อนพร้อมกับการสร้างลำต้นไปพร้อมกัน ดังแสดงใน Table 1 พบว่าความสูงต้น ในทุกวิธีการไม่พบความแตกต่างทางสถิติ โดยวิธีการที่ 5 สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 เพกามี

ความสูงต้น 239 เซนติเมตร รองลงมาคือ สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:3 ให้ความสูง 237 เซนติเมตร สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:2 และ 1:1:3 ให้ความสูง 227 เซนติเมตร และสัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:1 และ 2:1:1 ให้ความสูง 214 เซนติเมตร

ความกว้างทรงพุ่ม ในทุกวิธีการไม่พบความแตกต่างทางสถิติ โดยวิธีการที่ 1 สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:1 เพกามีความกว้างทรงพุ่ม 189 เซนติเมตร รองลงมาคือสัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:3 ให้ความกว้างทรงพุ่ม 187 เซนติเมตร สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:2 ให้ความกว้างทรงพุ่ม 186 เซนติเมตร สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:3 ให้ความกว้างทรงพุ่ม 180 เซนติเมตร สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 ให้ความกว้างทรงพุ่ม 176 เซนติเมตร และสัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:1 ให้ความกว้างทรงพุ่ม 175 เซนติเมตร (Table 1)

Table 1 Height, canopy width and trunk circumference of nutrient management in *Oroxylum indicum* (L.) Vent.

Treatment/N:P:K	Height (cm.)	Canopy width (cm.)	Trunk circumference (cm.)
Treatment 1/ 1:1:1	214	189	23.0
Treatment 2/ 1:1:2	227	186	23.3
Treatment 3/ 1:1:3	227	180	23.0
Treatment 4/ 2:1:1	214	175	22.8
Treatment 5/ 2:1:2	239	176	24.1
Treatment 6/ 2:1:3	237	187	24.0
F-test	ns	ns	ns
C.V. (%)	8.44	5.09	4.39

เส้นรอบวงโคนต้น ในทุกวิธีการไม่พบความแตกต่างทางสถิติ โดยวิธีการที่ 5 สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 เพกาให้เส้นรอบวงโคนต้น 24.1 เซนติเมตร รองลงมาคือ สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:3 ให้เส้นรอบวงโคนต้น 24 เซนติเมตร สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:2 ให้เส้นรอบวงโคนต้น 23.3 เซนติเมตร สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:1 และ 1:1:3 ให้เส้นรอบวงโคนต้น 23 เซนติเมตร สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:1 ให้เส้นรอบวงโคนต้น 22.8 เซนติเมตร (Table 1) ซึ่งในระยะเจริญเติบโตทางลำต้น เป็นช่วงของการสร้างใบใหม่ การใส่ปุ๋ยในระยะนี้จำเป็นเพื่อกระตุ้นให้มีการแตกใบอ่อนพร้อมกันทั้งต้น และให้เพียงพอต่อการสร้างอาหารสะสมไว้ใช้ในการออกดอกและให้ผลผลิต ระยะนี้ควรใส่ปุ๋ยเคมีที่มีสัดส่วน N : P₂O₅ : K₂O เท่ากับ 1:1:1 ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรประหยัดต้นทุนในการจัดการธาตุอาหาร Department of Agriculture (2023)

จำนวนวันดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์หลังปลูก และ ผลผลิตฝักสดต่อไร่

การจัดการธาตุอาหารในสัดส่วนต่างๆ มีผลต่อการออกดอก และผลผลิตของเพกา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังแสดงใน Table 2 คือจำนวนวันดอกบานของเพกาที่ 50 เปอร์เซ็นต์หลังปลูก พบความแตกต่างทางสถิติ โดยวิธีการที่ 4 สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:1 ให้จำนวนวันดอกบานมากที่สุด 427 วัน รองลงมาคือสัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:1 ให้จำนวนวันดอกบาน 420 วัน สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:2 ให้จำนวนวันดอกบาน 412 วัน สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:3 ให้จำนวนวันดอกบาน 403 วัน สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:3 ให้จำนวนวันดอกบาน 397 วัน และสัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 ให้จำนวนวันดอกบาน 392 วัน ทั้งนี้ สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 ถือเป็นสัดส่วนที่ส่งเสริมให้เพกา มีการติดดอก ออกผล ได้ไวที่สุด คือหลังจากปลูก 392 วัน สามารถส่งเสริมให้เพกาออกดอกได้จำนวนร้อยละ 50 ของจำนวนต้นที่ปลูกทั้งหมด

ปริมาณผลผลิตฝักสดต่อไร่ พบความแตกต่างทางสถิติ โดยวิธีการที่ 1 สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:1 ให้ปริมาณผลผลิตสูงที่สุด 341 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาคือ สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:2 ให้ปริมาณผลผลิต 246 กิโลกรัมต่อไร่ สัดส่วนธาตุอาหาร 1:1:3 ให้ปริมาณผลผลิต 156 กิโลกรัมต่อไร่ สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 ให้ปริมาณผลผลิต 154 กิโลกรัมต่อไร่ สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:1 ให้ปริมาณผลผลิต 144 กิโลกรัมต่อไร่ และ สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:3 ให้ปริมาณผลผลิตน้อยที่สุด 75.4 กิโลกรัมต่อไร่ (Table 2) เนื่องจากการใส่ปุ๋ยเพื่อกระตุ้นการออกดอก ปุ๋ยที่ใช้ควรมีสัดส่วน $N : P_2O_5 : K_2O$ เท่ากับ 1:1:2 หรือ 2:1:3 ซึ่งเป็นปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียมค่อนข้างสูง เพื่อช่วยในกระบวนการเคลื่อนย้ายแป้งและ น้ำตาล ที่จำเป็นต่อกระบวนการพัฒนาตาดอก Department of Agriculture (2023)

Table 2 Number of days to flowering in 50 percent and yield of nutrient management in *Oroxylum indicum* (L.) Vent.

Treatment/N:P:K	Number of days to flowering in 50 percent (days)	Yield (kg./rai)
Treatment 1/ 1:1:1	420 ab	341 a
Treatment 2/ 1:1:2	412 bc	246 b
Treatment 3/ 1:1:3	403 cd	156 bc
Treatment 4/ 2:1:1	427 a	144 cd
Treatment 5/ 2:1:2	392 d	154 cd
Treatment 6/ 2:1:3	397 d	75.4 d
F-test	*	*
C.V. (%)	1.40	28.3

สรุป

1. การจัดการธาตุอาหารที่เหมาะสมในการผลิตเพกาเพื่อการค้า พบว่าสัดส่วนธาตุอาหารในทุกวิธีการให้ผลการเจริญเติบโตที่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ
2. จำนวนวันดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์ หลังปลูก พบว่า สัดส่วนธาตุอาหาร 2:1:2 และ 2:1:3 ช่วยส่งเสริมให้ต้นเพกา มีอายุการออกดอกสั้นที่สุด
3. ปริมาณผลผลิต พบว่าการใส่ปุ๋ยเคมีที่มีสัดส่วน N : P₂O₅ : K₂O เท่ากับ 1:1:1 ให้ปริมาณผลผลิตสูงที่สุด 341 กิโลกรัมต่อไร่ แตกต่างจากทุกวิธีการ ซึ่งจำเป็นต้องเก็บข้อมูลแนวโน้มผลผลิตในปีที่ 3 และ 4 เพิ่มเติม เพื่อหาปริมาณธาตุอาหารที่เหมาะสม สำหรับการปลูกเพกาเชิงการค้า

เอกสารอ้างอิง

- Department of Agriculture. 2023. Recommendations for using fertilizers for fruit. Available Source: <https://www.doa.go.th/ac/nan/wp-content/uploads/2023/1116.10.66.pdf>. August 20, 2020. (in Thai)
- Department of AYUSH. 2008. Agro-technique of selected medicinal plant volume 1: *Oroxylum indicum* Vent. National Medicinal Plants Board, New Delhi, India. : 135-138
- Herbal Information office. 2024. *Oroxylum indicum* Vent. Available Source : <https://medplant.mahidol.ac.th/pubhealth/oroxylum.html>. November 19, 2024 (in Thai)
- Jaroenkerdkul, S. 2023. Project to disseminate and preserve Thai food through the website of the institute of nutrition. Available Source: <http://www.inmu.mahidol.ac.th>. August 20, 2020. (in Thai)
- Krinchan, K., Bunma, T., Tanntong, H. 2019. Add income by *Oroxylum indicum* (L.) Vent. Available Source: <http://sawankhalok-sukhothai.kasetbay.com>_June 15, 2019. (in Thai)
- Pumpuang, T. 2023. A Shorter *Oroxylum indicum* (L.) Vent. from roots is good yield. Available Source: https://www.technologychaoban.com/bullet-news-today/article_124132. August 20, 2023. (in Thai)